A°. 1861. N°. 2376. Woensdag 2 October. 48ste JAARGANG.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld elken dag, behalve op Zon- en Feestdagen, wordt uitgegeven, is voor Arnhem *f* 4.40 en franco per post *f* 5.00 in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is voor elken regel *f* -.20, behalve *f* 0.35 zegelregt voor elke plaatsing. Groote letters worden niet extra berekend. Brieven franco.

Brieven, Advertentiën, enz. te zenden aan het **Bureau**, *Weezenstraat*, Wijk D, N°. 70. — Advertentiën worden aangenomen tot 11 uur des voormiddags.

HET ONTWERP VAN WET TOT ONTEIGENING VAN PERCEELEN TEN BEHOEVE VAN DEN AANLEG VAN EEN SPOORWEG VAN LEIJDEN NAAR WOERDEN.

III.

Uit welk oogpunt dus men dit ontwerp beschouwe, hetzij uit dat van het algemeen belang, hetzij uit dat der grondwettige bevoegdheid, de conclusie luidt altoos veroordeelend. In het onteigeningsontwerp ligt ingewikkeld de goedkeuring of afkeuring van het door den minister van Binnenlandsche Zaken verrigte, van zijne overeenkomst bij art. 6 der voorwaarden, opgesloten. Neemt de Kamer aan, dat „het algemeen nut" de onteigening vordert, ten name van de Hollandsche IJzeren-Spoorweg-Maatschappij, van de eigendommen noodig tot het leggen van eenen spoorweg van Leijden naar Woerden, dan neemt zij aan, dat ook „het algemeen nut" vordert, dat het monopolie aan de Hollandsche Maatschappij toegezegd in werking trede, dat ook „het algemeen nut" vordert, dat het beding hetwelk de minister van Binnenlandsche Zaken eigenmagtig, in strijd met letter en geest van artt. 119 en 120 § 1 der grondwet, met de Maatschappij aanging, gevolg zal kunnen hebben, en dat het Rijk in de onwettelijke zedelijke verpligting zal kunnen komen, *casu quo*, als boete voor de opheffing van het monopolie, aan de Maatschappij twee derden van de versmallingskosten van het spoor te betalen.

Neemt de Kamer dit ontwerp aan, dan vernietigt zij daardoor al het effect harer met groote meerderheid aangenomen motiën van orde van 27 April en 12 Mei 1860. Zij vestigt dan een allergevaarlijkst antecedent. Alle finantiële waarborgen worden dan ijdel, en het uitdrukkelijk verbod der grondwet, dat het land door de Regering niet onder geldelijke verpligtingen kan gelegd worden, dan met voorkennis en magtiging, of behoudens nadere magtiging, der wetgevende magt, wordt een doode letter. Indien de leer van den minister van Binnenlandsche Zaken, dat het regeren onmogelijk is, wanneer een minister niet eigendunkelijk contracten ten koste der schatkist sluiten kan, bij de Kamer doorgaat, dan wordt de deur voor allerlei finantiële misbruiken en voor beschikkingen op aanneem-votums der Kamer wijd geopend. De overleveringen der landsvaderlijke regering, met hare anticiperingen op volgende dienstjaren, met hare te-korten en schuldmakingen, zullen weder herleven. Wij zullen weder bills van indemniteit voor *faits accomplis* zien afleveren, en onderwetsche liefdemantels uit de kast zien halen. Het werk der Kamers zal dan, zekerlijk, zeer vereenvoudigd worden. De Kamers, die met de koorden der beurs alle magt en invloed uit de handen gegeven hebben, zullen de rekeningen goedkeuren, omdat de uitgaven toch reeds geschied zijn. In het kort, men zal de oude geschiedenis nog eens weder vertoonen, totdat een tweede „beruchte staat B" het land wakker schrikt en de natie opgeroepen wordt door buitengewone offers den afgrond van het te-kort te dekken.

Zelfs voor de Hollandsche Maatschappij is de verwerping van dit ontwerp beter dan zijne aanneming. De Maatschappij vertrouwt er waarschijnlijk op, dat het geval van art. 6 wel nooit zal voorkomen. De eigenlijke bedoeling van art. 6 der voorwaarden is niet zoozeer de twee derden der versmallingskosten terug te bekomen, dan wel zich te assureren dat niemand ligtelijk zal beproeven eene met hare lijn concurrerende lijn aan te leggen, of, voor het geval dat een ondernemend kapitalist het beproefde, dat het gouvernement niet gemakkelijk (of althans niet dan onder zeer bezwarende voorwaarden) zulk eene concessie zal geven. Maar het geval, hoewel niet waarschijnlijk, blijft echter mogelijk. En dan zouden ook voor de Maatschappij de tribulatiën beginnen. Zou de Kamer van dan zich door het votum der Kamer van nu gebonden achten? Zou zij niet met regt beweren kunnen, dat, even weinig als een minister het oordeel der Kamer kan prejudiciëren en voorbeschikken over hare goedkeuring, ook weder deze Kamer, op hare beurt, even weinig kan prejudiciëren op het oordeel van en voorbeschikken over het goedkeurend votum eener latere Kamer?

De stelling van de Maatschappij is des te gevaarlijker, wanneer zij let op den uitleg, dien de minister zelf aan zijn contract geeft en aan de verdediging van dit contract door zijne vrienden en aanhangers. Volgens hen toch, zou deze verbindtenis, die het gouvernement met de Maatschappij aangegaan heeft, eigenlijk niet meer zijn dan hetgeen men in de dagelijksche spreekwijze, „een wassen neus" pleegt te noemen. Volgens den officiëlen uitleg van art. 6 der voorwaarden, wist en weet de Regering zeer goed, dat zij geen geld kan besteden, zonder de tusschenkomst der wetgevende magt, en dat, alvorens de bedongen twee derden der versmallingskosten te kunnen betalen, de wetgevende magt die uitgaaf zal moeten goedkeuren. Dit evenwel komt, gelijk wij reeds aangetoond hebben, hierop neder, dat de Regering zich wel verbindt om, wanneer zekere gebeurtenis voorvalt, te betalen, maar een achterdeurtje openhoudt om, wanneer de gebeurtenis voorgevallen is, van de betaling vrij te komen. Maar heeft dan de Regering, willens en wetens, op hare onbevoegdheid gespeculeerd? Heeft zij de Maatschappij voor den gek willen houden? of de Kamer? Wij laten aan deskundigen over, te beslissen welke kracht zulk een betoog in regten zou kunnen hebben. Wij laten aan iedereen de beantwoording over, of zulk eene wijze van contracteren zedelijk is of niet.

De Regering kan, het is waar, door een huismiddeltje, ontgaan met de geldvraag bij de Kamers te komen. Zij kan, wanneer — in het eventuëel geval — concessie voor eene concurrerende lijn gevraagd werd, aan hare vergunning de bezwarende voorwaarde verbinden, dat de concessionaris de twee derden vergoedingskosten aan de Hollandsche Maatschappij voor zijne rekening neme. Zij kan, zoo doende, de kosten, die regtens ten laste van het Rijk zouden komen, ten laste van den particulieren ondernemer brengen. Doch dit zou eene erkenning zijn, dat zij begreep meer gedaan te hebben, dan zij verantwoorden kan. Het is de quaestie smoren en niet haar oplossen. Daarenboven zulk eene bezwarende voorwaarde zou de aanvraag om concessie wel doen vervallen en dus zou dan weder, door de bestendiging van het monopolie der Hollandsche Maatschappij, het algemeen belang zijn opgeofferd, alleen om de onberaden handelwijs van eenen minister te beschermen.

In alle opzigten derhalve, is het wenschelijk, dat de Kamer dit ontwerp verwerpe. De zaak komt dan terug op een zuiver terrein, op het terrein dat men nooit had moeten verlaten, op dat der vrije mededinging van belanghebbenden en der neutrale houding van het bij de quaestie belangeloos gouvernement.

Of de lijn Scheveningen-Woerden, dan wel de lijn Scheveningen-Gouda tot stand komt, of zij geen van beide komen, of dat er eene en welke er komt, is voor het land in het algemeen eene zeer onverschillige zaak. Deze lijnen zijn — wij hebben het reeds gezegd — alleen van lokaal publiek belang. Doch, al ware dit het geval niet, al waren deze lijnen van groot algemeen belang, de wetgevende magt, zou ze, *zóó* voorgesteld, niet kunnen aannemen. Hier zijn andere, nog grootere belangen van grondwettige bevoegdheid in het spel, over welke niet ligtvaardig mag heengeloopen worden. Hier is niet enkel sprake van eene spoorweg-concessie, maar van een wezenlijk beginsel van ons staatsregt. Hier is sprake van eene gewigtige inbreuk op de finantiële contrôle welke de grondwet aan de wetgevende magt opdraagt en aan welker uitoefening zij zich niet mag onttrekken. Hier mag men wel het waarschuwend woord: *principiis obsta* bezigen. En de vertaling, op dit geval toegepast, luidt: *verwerpt het aanhangig ontwerp.*

BUITENLAND.

POLEN.

Warschau, 25 Sept. De meening, dat de nieuwe stedelijke- en districtsraden naar eenen hare officiele bevoegdheid overschrijdenden politieken werkkring willen streven en dien terstond bij hunne eerste bijeenkomst willen uitoefenen, is algemeen verspreid en wordt door vele aanplakbilletten ondersteund, in een van welke duidelijk wordt gezegd: De nieuwe raden moeten terstond in hunne eerste zitting de vraag stellen: of de staat van oorlog moet voortduren of niet? en verklaren, dat zij niet kunnen beraadslagen, zoolang deze toestand mogt voortduren. Werd vervolgens de staat van oorlog opgeheven, dan kunnen zij tot verdere werkzaamheden overgaan; zoo niet, dan moeten zij zich ontbinden. Hunne eerste handeling moet echter de duidelijke verklaring zijn van hetgeen de natie verlangt, namelijk volkomen nationale autonomie en de vereeniging met het koningrijk der daarvan ontnomen provincien. In denzelfden zin moet men eene zedelijke pressie op den staatsraad uitoefenen, die daardoor een belangrijke politieke hefboom zou worden.

Hoe weinig de overheden met de besluiten der regering bekend zijn, blijkt uit den maatregel door den militairen kommandant van Ostrolenka, die de in het kieslokaal vereenigde burgers uit elkander dreef en akten en stembussen liet inpakken en naar Warschau zenden. De man hield de kiezers voor leden eener verboden vergadering.

Warschau, 30 Sept. De memorie door de bisschoppen aan den stedehouder ingediend, waarbij de wederinvoering der vroegere regten van de katholijke kerk wordt verlangd, is door den stede-

houder weigerend beantwoord. De aartsbisschop heeft daarna tot de vergadering der bisschoppen eene aanspraak gerigt en zeide daarbij: houdt u steeds aan de zijde des volks, verdedigt de zaak des vaderlands en vergeet niet, dat gij Polen zijt.

TURKIJE.

Naar luid van bijzondere mededeelingen uit Ragusa heerscht er zoo groote ontevredenheid in het legerkamp van Omer pacha nabij Bilecia, dat de militaire tucht niet dan met moeite kan bewaard worden. De oorzaak ligt in het niet uitbetalen der soldij, waarop door Omer pacha eenige voorschotten zijn gedaan.

Volgens eene te Triest ontvangen telegrafische depêche uit Scutari schijnt er uitzigt te bestaan op het staken van de vijandelijkheden der Turken tegen de Montenegrijnen.

DUITSCHLAND.

Uit Hamburg wordt het volgende belangwekkend vooral gemeld, dat aldaar in den ochtend van 25 Sept. plaats gehad heeft. Toen namelijk de menagerie van den heer Kreutzberg, die zich van daar naar Bremen begaf, op den weg van St. Pauli over den wal naar het Harburger veer op den Grasbrook, bij de Brookpoort aangekomen was, sprong de majestueuse leeuw Prinz, dien het publiek dikwijls als een voortreffelijk springer bewonderd had, uit zijn hok, en wel door eene houten zijklep, welke door het regenachtige weder week was geworden en daardoor waarschijnlijk niet genoegzaam sloot. De wagen werd door drie paarden van den stalhouder Grund uit Altona getrokken. De leeuw sprong onmiddellijk op het handpaard toe en wierp dit neder, terwijl hij tanden en klaauwen in den rug, hals en keel sloeg. De andere paarden werden schichtig en draaiden het rijtuig zoo plotseling om, dat dit bijna omsloeg. De koetsier, die op het zadelpaard gezeten was, werd zoodanig door schrik bevangen, dat hij niets kon uitvoeren. Zelfs de bedienden van den heer Kreutzberg bleven radeloos en roerloos op een afstand staan. De koetsier van een vooruitrijdenden wagen was gelukkig moediger en voorkwam daardoor gevolgen, welke nog rampzaliger hadden kunnen zijn. Toen hij het woest alarm achter zich hoorde, hield hij zijn rijtuig stil, stapte af en naderde onverschrokken de plaats des gevaars. Een der bedienden van den heer Kreutzberg had om een touw geroepen, en scheen het koord van de zweep des koetsiers om den hals van den leeuw te willen slingeren. Juist wierp de tolbeambte Erichsen een met een ijzeren haak voorzien touw, dat bij afladen van goederen gebruikt wordt, uit het tolhuisje. Genoemde koetsier greep het aan, naderde den leeuw, stak het eind touw met den haak onder den hals van den leeuw door, terwijl deze met de tanden in het vleesch van het paard wroette en gretig het bloed oplikte, en maakte snel door den haak een strik. Thans werd het touw door een der wielen van het rijtuig gestoken en ook door eenige andere mannen aan het andere einde aangetrokken totdat de kop van den leeuw aan het wiel vastgeklemd was. Daarop werden nog kettingen aangebragt, met behulp waarvan de koning der dieren geheel gewurgd werd. Personen, welke het verschrikkelijk voorval uit de veilige schuilplaats van een huis aanschouwden, schetsen het als een indrukwekkend tooneel, toen de leeuw met woeste levendigheid zijn offer aanviel en het brullend verscheurde. De doode leeuw werd thans in het hok getild en voor het gewonde paard een ander aangespannen. De heer Kreutzberg zelf bevond zich nog te Hamburg, toen hem het voorgevallene ter oore kwam. Hij moet door het dooden van den leeuw een verlies van 5000 rth. geleden hebben. Het arme paard werd naar een stal vervoerd. Zijn ligchaam was geheel met meer dan honderd wonden bedekt, waarvan velen tot in het vleesch waren doorgedrongen; het moet dan ook spoedig afgemaakt zijn, hebbende de heer Kreutzberg, vóór zijn vertrek uit Hamburg, eene schadeloosstelling voor het paard op het stadhuis gedeponeerd.

De verworgde leeuw is door een liefhebber aangekocht en wordt voor het publiek ter bezigtiging gesteld.

Weenen, 28 Sept. Het gerucht, volgens hetwelk het Oostenrijksche leger zou worden verminderd, is ongegrond. Hoe wenschelijk een dusdanige maatregel bij den tegenwoordigen toestand der finantien ook zijn zou, acht men dien nogtans in de officiële kringen onraadzaam, omdat de betrekkingen met het buitenland nog ver van bevredigend zijn te noemen.

— De landdag van Zevenbergen is tegen den 4 Nov. a. s. te Carlsburg bijeengeroepen.

— Den 24sten der vorige maand is de gemeenteraad van Stuhlweiszenburg door den koninklijken commissaris Szeksenyessy ontbonden. Ondanks den aan alle leden toegezonden oproepingsbrief kwam geen enkel lid op, behalve de magistraten, in wier naam de regter Zsömböry verklaarde, dat de geheele bevolking van oordeel was, dat de raad voor zijne strenge vasthouding aan de wet geen straf, maar dank verdiende. Ook de magistraat der stad, waar 35 Hongaarsche Koningen gekroond en 15 begraven werden, zou zich niet laten bewegen tot handelingen, welke met de wet strijdig waren, maar liever met het geheele beambten-personeel zijn ontslag nemen, wanneer men hem daarvan verdacht. Nadat de commissaris nogmaals verzekerd had, dat eene verminking der Hongaarsche constitutie volstrekt niet in de bedoeling van Z. M. lag, gingen de aanwezigen, onder het zingen van het Szozat, uiteen. Des avonds werd aan den regter eene serenade met fakkellicht gebragt.

Pesth, 30 Sept. Gisteren hebben er voor het hotel van het comitaat groote zamenscholingen plaats gehad. De omliggende straten zijn door patrouilles bezet. De bevelvoerende officier heeft den afgevaardigde met geweld den toegang tot het comitaatsgebouw verhinderd. De orde is thans hersteld.

ITALIE.

De brochure *Garanties données* enz., welke te Parijs zooveel opspraak maakte, wordt te Turin niet als een officieel stuk beschouwd. Iemand, die weet wat er in het kabinet omgaat, verzekert, dat er te Turin nimmer eenig plan heeft bestaan om de overige katholijke staten tot het bezoldigen van hunne kardinaals over te halen. Wanneer de zaak eenmaal ver genoeg gevorderd is, zal Italie, en Italie alléén, al de kosten dragen, welke noodig zijn om aan het geestelijk pausdom een waardig en behoorlijk bestaan te verzekeren, en daaronder zijn ook de kosten voor het onderhoud van een maximum van kardinaals begrepen. Dit is ook natuurlijk, daar Italie alleen de wereldlijke nalatenschap van den Paus aanvaardt. Ook wat de op te rigten eeregarde betreft, schijnt de brochure niet al te zeer met de plannen van het Turinsche kabinet bekend te zijn, daar het niet voornemens is, een door alle katholijke natien zamengesteld contingent van eeregardes om den Paus te vereenigen. Italie althans, dat zich voor de eervolle bescherming, welke aan het hoofd der kerk zal worden verleend, tegenover Europa verantwoordelijk stelt, kan en wil zulk een voorstel niet doen. In het algemeen kunnen de waarborgen, welke Italie zal aanbieden, niet als positieve voorstellen worden beschouwd, vóór zij ter kennis van den Paus zijn gebragt, en dit verdient des te meer opmerking, omdat het Turinsche kabinet buiten staat is zich regtstreeks tot Rome te wenden. Het zal steeds den weg over Parijs moeten nemen, en doordien Frankrijk die bemiddeling op zich heeft genomen, volgt daaruit van zelf, dat eenige punten eene wijziging kunnen ondergaan, vóór zij het Vatikaan bereiken.

De *Movimento* meldt, dat in Venetie thans een protest tegen de bezetting van Rome door de Fransche troepen circuleert, dat met geestdrift onderteekend wordt.

Hetzelfde blad verzekert, dat het Bourbonsche memorandum, waarvan de *Siècle* het eerst sprak, werkelijk aan de kabinetten is verzonden, voor welke het bestemd was, namelijk aan die van Weenen, Madrid en Munchen. Hierdoor verklaart het zich, dat de half-officiele Fransche dagbladen het bestaan van dit memorandum tegenspraken.

Volgens een brief uit Rome hebben de Franschen het plaatselijk kommando en bewaken zij den Engelsburg en de elf poorten der stad. Naar men zegt, wil de generaal Göyon voortaan meer in overleg met de pauselijke generaals Canzler en Zappi handelen, wanneer er conflicten dreigen uit te barsten, zoodat mgr. de Merode steeds meer uitsluitend tot de administrative zaken zijn departement betreffende beperkt wordt. Het groot aantal Napolitaansche legitimisten en vlugtelingen heeft thans het theater Aliberti te zijner beschikking. Een troep Napolitaansche acteurs geeft aldaar nationale vaudevilles, meest in de volkstaal. De koninklijke familie bezoekt die voorstellingen dikwijls.

De *Pays*, een ministerieel dagblad van Parijs, zegt, op grond van allezins geloofwaardige berigten van zeer jonge dagteekening, te denken dat het in zuidelijk Italie onverwijld weder rustig zal worden. Naar de verzekering van dat blad worden de struikrooverijen er met elken dag zeldzamer.

In de legitimistische dagbladen van Parijs leest men eene proclamatie, waarmede Borjes, een Spaansch krijgsman die in der tijd onder den generaal Cabrera in Spanje voor de zaak van Don Carlos heeft gestreden, aan de bevolking van Calabrie dezer dagen heeft aangekondigd, dat hij haar van het juk der Sardiniers kwam verlossen. Ook leest men daarin een door Borjes aan den generaal Cialdini gerigt voorstel, strekkende om in den strijd aan weêrszijden de menschelijkheid en de regelen der beschaafde krijgsvoering in acht te nemen. Deze stukken zijn den 17 en 19 September jl. „in het hoofdkwartier van het bevrijdende leger" gedagteekend. Borjes noemt zich daarin „generaal, door Z. M. Koning Frans II met het opperbevel over de drie Calabrien belast."

Borjes schijnt werkelijk omstreeks het midden der maand September in Calabrie geland te zijn; maar dat hij er iets uitgerigt, of ondersteuning bij de bevolking gevonden heeft, blijkt uit de laatstelijk ontvangen berigten niet.

Een schrijven uit Napels van den 24 September, door liberale dagbladen medegedeeld, verzekert dat Borjes met 23 Spanjaarden en 3 Franschen in Calabrie geland is, dat deze bende zich er in de wouden verscholen hield, en dat het er overigens rustig was.

— Bij een bandiet, die den 10 Sept. te Castellacio gefusilleerd werd, vond men een ministerieel besluit onderteekend door den heer Ulloa en voorzien van het vroegere Napelsche zegel, waarbij hem berigt werd dat het Koning Frans goedgunstig behaagd had hem — den bandiet — te benoemen tot cipier der gevangenissen van Parteniko (provincie Palermo) tegen den tijd der reorganisatie. De clericale bladen gaan intusschen voort alle verstandhouding van den Koning met de bandieten in het zuiden te ontkennen.

— De koninklijke prinsen zijn tegenwoordig geweest bij het leggen van den eersten steen voor het monument op het slagveld bij Castelfidardo.

FRANKRIJK.

Parijs, 29 Sept. Een correspondent van een Duitsch dagblad zegt dat hij, na een langdurig verblijf alhier, tijdens hetwelk hij dikwijls met officieren in aanraking kwam, heeft opgemerkt dat er onder het korps officieren eene groote verandering heeft plaats gehad. De Fransche adel is bijna geheel uit het leger verdwenen, terwijl de militaire scholen ook weinig officieren leverden. De meerderheid der officieren bestaat tegenwoordig uit gewezen onderofficieren, zoodat men slechts weinig jeugdige officieren ziet. Ook de tweede luitenants zijn meestal mannen van 30 à 36 jaren.

— Volgens brieven uit Nizza heerscht in die stad en in die provincie groote ontevredenheid, hoewel de Fransche regering zich alle moeite geeft om de gemoederen voor zich te winnen. Het volgend jaar zal de spoorweg van Toulon naar Nizza geopend worden.

— De *Gazette de France* verzekert, dat Koning Karel van Zweden zijn neef, den Koning der Nederlanden, zou hebben overgehaald tot het bezoek aan Keizer Napoleon. Deze bijeenkomst zou tijdens het verblijf van den Zweedschen Koning te Parijs geregeld zijn. De Keizer moet toen zijn gast hebben opgemerkt dat de goede verstandhouding tusschen beide vorsten even wenschelijk voor Frankrijk als voor Holland was. Daarop zou de Koning zich belast hebben met de noodige onderhandelingen om tot de door den Keizer gewenschte bijeenkomst te geraken.

— Het verzoek om cassatie door de heeren Mirès en Solar zal denkelijk niet voor het begin van November voor het hof worden behandeld.

— De maarschalk Vaillant zal, naar men zegt, tot gouverneur van den keizerlijken prins benoemd worden.

— Brieven van Carcassonne en omstreken verzekeren dat de druivenoogst aldaar zoo overvloedig is dat men niet genoeg vaten heeft voor de wijnfabrikatie. Men tracht wel den wijn van het vorig jaar op te ruimen tegen lagen prijs, maar niemand wil er geld voor besteden.

— De heer Ratazzi wordt in het begin van October te Parijs verwacht.

— Dezer dagen zal de regtbank van Perigueux de vraag te beslissen hebben of een priester in het huwelijk mag treden. Zekere priester B. L., wien de zijne geestelijke magt was ontnomen, verzocht den maire der gemeente Douville de vervulling der formaliteiten voor zijn huwelijk met mlle. X. De maire dat geweigerd hebbende, werd er eene klagte bij de regtbank ingediend. Jules Favre zal, naar men verzekert, voor B. L. pleiten.

— In de gemeente Villers-les-Pots is een werkman op eene ongelukkige wijze overleden. 's Avonds gewoon eene pruim te eten, merkte hij niet op dat zich eene wesp in de vrucht had gezet. Toen hij de pruim opat, zocht het insekt een uitweg en stak den ongelukkige in het verhemelte. Onmiddellijk zwol dat op en ondanks de geneeskundige hulp, was hij twee uren later een lijk; hij was gestikt.

ENGELAND.

De *Times* berigt vrij stellig, dat de president Lincoln bereidvaardig zijne toestemming tot de in Europa voorgenomen expeditie tegen Mexico heeft gegeven, dat althans het gouvernement der Unie zich daartegen niet zal verzetten, vertrouwende dat eene door verscheidene mogendheden gezamenlijk ondernomen expeditie niet op uitsluitend voordeel voor eene van haar kan uitloopen. Volgens de *Times* zou het in het plan der expeditie liggen, in zekere gevallen de hoofdstad Mexico of eenig ander gedeelte van het Mexicaansche grondgebied met Europesche troepen te bezetten, maar hieraan wordt, gelijk de ministeriele *Morning Post* verklaart, zelfs niet gedacht.

— Dit jaar is Engelands uitvoerhandel in de maand Augustus minder levendig geweest dan in 1860. Het verschil bedraagt 1,197,654 pond sterling, of 8¾ per cent; deze vermindering bestaat bijna geheel bij den uitvoer naar Noord-Amerika.

In vergelijking met 1859 wordt door de handelsstatistiek over Augustus jl. eene vermeerdering van den uitvoer van nagenoeg twee per cent aangewezen. In de eerste acht maanden dezes jaars heeft de uitvoer van producten en fabriekaten van het Vereenigd Koningrijk $6\frac{1}{4}$ per cent minder dan in 1860, en $4\frac{1}{4}$ per cent minder dan in 1859 bedragen.

— In het Vereenigd Koningrijk is de graanoogst thans nagenoeg afgeloopen. De uitslag is, naar gemeld wordt, over het geheel vrij goed, en althans veel beter dan die van het vorige jaar, welke zoo ontoereikend was dat er voor de binnenlandsche consumtie eene groote hoeveelheid granen, geraamd op eene waarde van omstreeks veertig millioen ponden sterling, heeft moeten worden aangekocht.

— Het dagblad de *Globe* geeft heden in een hoofdartikel aan de Engelsche reizigers, en nog meer aan de Engelsche reizigsters, den raad, op hunne togten in het buitenland meer zorg aan hunne kleederen te besteden. Door hunne excentrieke dragt stellen zij zich bloot aan de spotzucht aller Franschen, Russen en Duitschers, die zich als beschaafde Christenen kleeden.

PER TELEGRAAF.

Weenen, heden 1 Oct. Gisteren had zich weder eene groote volksmenigte voor het comitaatsgebouw vereenigd. Sterke detachementen militairen patrouilleerden. De magistraat verliet het comitaatsgebouw, terwijl de menigte luide het volkslied zong. Meer dan 5000 menschen vergezelden hem naar het paleis van den Obergespann, alwaar Jokai eene rede tot deze rigtte welke door hem beantwoord werd. Daarna ging de menigte uiteen zonder dat de orde verstoord werd.

Turin, heden 1 Oct. Men verzekert dat de Oostenrijksche regering overmorgen de Modenesche staatsgevangenen zal uitleveren, die in 1859 door den hertog van Modena waren medegevoerd en sedert in de gevangenissen van Mantua waren opgesloten.

BINNENLAND.

STATEN-GENERAAL.
TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 30 *September*.

In de zitting van heden is ingekomen een wetsontwerp tot vaststelling der begrooting van de al gemeene landsdrukkerij voor 1862.

Aan de Kamer is medegedeeld, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot leden der commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp, regelende de zamenstelling en de bevoegdheid van den raad van state, de heeren de Raadt, Thorbecke, Olivier, Gevers Deynoot en Heemskerk Bz.

Die commissie met haar verslag gereed zijnde, werd de inhoud daarvan aan de Kamer medegedeeld, waarop de *Voorzitter* het voorstel deed om het bedoelde wets-ontwerp in behandeling te nemen op aanstaanden donderdag, des voormiddags ten elf ure.

Dit voorstel werd bestreden door den heer *van Eck*, als zijns inziens strijdende met de bepalingen van art. 59 van het reglement van orde, terwijl hij het in het belang der zaak tevens noodig oordeelde dat den leden genoegzame tijd gelaten werd om zich voor de openbare beraadslaging over deze aangelegenheid in verband met de belangrijke opmerkingen daaromtrent in het eindverslag voorkomende voor te bereiden.

De *Minister van Justitie*, die ter vergadering tegenwoordig was, zeide dat, hoe erkentelijk hij ook was voor de spoedige behandeling van dit onderwerp, hij echter den dag van donderdag wel wat te kort op handen vond om hem in staat te stellen met zijne ambtgenooten in overleg te treden omtrent het gewigt der in het eindverslag opgenomen bedenkingen. Dit betrof vooral de vorming en den werkkring van eene zoogenaamde section du contentieux, zijnde het hem voor het oogenblik nog niet duidelijk of het daaromtrent bestaande misverstand aan de regering te wijten was dan wel aan de wijze waarop die kwestie in het vroeger opgemaakt voorloopig verslag was uiteengezet. Hij eindigde met den wensch uit te drukken, dat hem een ruimer tijdsbestek, dan door den voorzitter was voorgesteld, mogt toegestaan worden.

Nadat de heer *Thorbecke* den inhoud van het voorloopig verslag dienaangaande verdedigd had, verklaarde de voorzitter, op grond van het verzoek van den minister van justitie, zijn voorstel in te trekken, en stelde hij nader voor, den dag der beraadslaging over het bedoelde wets-ontwerp nader te bepalen, met welk denkbeeld de Kamer zich vereenigde.

ARNHEM, 1 October.

De heeren de Leuw en van Houweninge, leden van het scherpschuttersgilde Willem III alhier, hebben bij het te Brussel gehouden internationaal concours vier prijzen behaald, terwijl aan die heeren de eer te beurt viel aan Z. M. Koning Leopold, den hertog van Brabant, den minister van binnenlandsche zaken en den burgemeester van Brussel voorgesteld te worden.

* Wij ontvingen van eene bevriende, deskundige hand uit eene naburige plaats het navolgende:

„Ten gevolge van het berigt uit de *Staats-Courant*, overgenomen uit het *Amtblatt der Regierung zu Düsseldorf*, en geplaatst in uwe geachte courant van 30 Sept., ten opzigte der vervalsching van caoutchouc mondstukken op kinder-zuigflesschen, heb ik mijne opmerkzaamheid gevestigd op eenige van de ter mijner plaatse in gebruik zijnde; en al spoedig kwam er mij een in handen, dat verdacht voorkwam.

„Het uiterlijk dicteerde reeds iets bijzonders; even als de Duitsche schrijver opgaf, was het zonder naad, dikker en minder rekbaar dan de andere. Het gewigt bedroeg omstreeks 12 wigtjes (dat der gewone 5 à 6 wigtjes), hetwelk ook overeenkwam met de Duitsche opgave van $\frac{1}{2}$ tot $\frac{3}{4}$ lood voor de vervalschte en van $\frac{1}{4}$ tot $\frac{3}{8}$ lood voor de goede (het nieuwe Pruissische lood $=$ $16\frac{2}{3}$ wigtjes). Ik heb het toen aan een scheikundig onderzoek onderworpen en bevonden, *dat het zinkoxyde bevatte*, hetwelk wel niet zoo energisch als lood, maar toch altijd zeer schadelijk op de kleine gebruikers werken zal. Wij vonden dit zinkoxyde vooral aan de binnenzijde van het mondstuk, terwijl aan de buitenzijde het zelfs als een witachtig poeder aan de vingers afgaf. Misschien komt het wel van de vormen, waarin de mondstukken gemaakt worden. Om ook den niet-scheikundige in de gelegenheid te stellen, zich, behalve door het uiterlijke aanzien, door eene proefneming van de aanwezigheid des zinkoxyds te overtuigen, bevelen wij aan een rond schijfje van het mondstuk te snijden en op een lepeltje of mes niet al te sterk te verhitten. Bevat het mondstuk zinkoxyde, dan openbaart zich dit spoedig door het geel worden der binnenzijde van het schijfje, welke gele kleur (een karakteristiek kenmerk voor zink) bij het koud worden weder verdwijnt."

Z. M. heeft tot ridders van den Nederl. Leeuw benoemd de heeren: mr. J. A. Jolles, minister voor de zaken der hervormde en andere eerediensten; mr. P. J. J. Hollingerus Pijpers, lid der Ged. Staten van Noord-Brabant; E. L. baron van Voorst tot Voorst, lid der Ged. Staten van Gelderland; W. A. Viruly Verbrugge, burgemeester der gem. Gorinchem; jhr. P. A. Reuchlin, burgemeester der gem. Tiel; B. J. Momma, lid van de Prov. Staten van Noord-Holland en lid van den gemeenteraad van Amsterdam; mr. A. F. C. van Troijen, pres. der arr.-regtb ank te Nijmegen.

Bij Zr. Ms. besluit is benoemd tot notaris te Utrecht, W. Pellekaan, kandidaat-notaris aldaar; bij het 1ste regem. vesting-artillerie, tot kapt. van de derde kl. den 1sten luit. R. A. W. Sluiter, van den staf van het wapen, adj. in de 1ste art.-direct.; bij het 3de reg. vest.-art., tot kapt. van de 3de kl. den 1sten luit. H. A. Frantzmann, van het 2de reg. vesting-art.; in activiteit gesteld: bij het 3de reg. vest-art., den 1sten luit. E. F. Jochim, die voor den tijd van één jaar op non-activiteit is gesteld en op non-activiteit gesteld, totdat nader omtrent hem zal worden beschikt, den kapt. H. C. Riesz, van het 1ste reg. vesting-art.

Z. M. heeft benoemd bij het bat. jagers no. 27, dienstdoende in W.-I., tot kapt. den 1sten luit. J. J. Scheek, en tot 1sten luit. den 2den luit. A. J. Ninaber, beiden van het bat.

* Men schrijft ons uit Zwartsluis:

Gelijk welligt bekend is, heeft de minister van binnenlandsche zaken afwijzend beschikt op het adres van de kamer van koophandel en fabrieken te Meppel, waarbij verzocht werd om de daarstelling eener tweede schutsluis te Zwartsluis, of wel om aan de aldaar bestaande eene meerdere capaciteit te geven. In der tijd is dat adres in dit blad medegedeeld, en de redenen die de kamer daarin aanvoerde, waren o. i. gewigtig genoeg om in ernstige overweging te worden genomen. Evenwel is korten tijd na de indiening van het adres daarop, naar ons wordt verzekerd, de meest stellige afwijzende beschikking gezonden. Of de bezwaren der kamer daarin ook *grondig* zijn wederlegd, dan wel of zulks niet het geval is, kunnen wij niet beslissen; wel houden wij ons overtuigd, dat wanneer de minister verklaard had, zoo niet geheel, dan toch grootendeels aan het verzoek der kamer te zullen voldoen, hij aan de geheele provincie Drenthe een groote dienst bewezen had. Deze zou dan weder eene groote schrede voorwaarts gedaan hebben op de baan der ontwikkeling, wat door zoo velen gewenscht wordt, met name ook door de redactie der Drentsche courant. Daarom deed het ons ook leed, dat ze aan de onderhavige aangelegenheid niet een paar leading-artikelen gewijd heeft; het kon toch tot het welslagen bijgedragen hebben, waaraan voor Drenthe veel gelegen was. Niet alleen dat dan vele bezwaren uit den weg geruimd zouden worden, die nu aanwezig zijn, vooral ook ten aanzien van den gebrekkigen afvoer van water, maar ook zou te Meppel, voor 't geval er schepen kunnen komen van gelijke grootte als thans Zwolle kunnen bereiken, de handel en scheepvaart aanmerkelijk worden uitgebreid, hetwelk natuurlijk gunstig voor geheel Drenthe zou blijken te zijn. Met de kunstwerken aan het verbeterde Meppeler-diep is men druk bezig; zonder de groote verbeteringen, zoo als o. a. het jaagpad, te willen gering schatten, verzekeren de schippers toch dat de breedte onvoldoende is, en dat somtijds naar gelang van den wind, wanneer twee schepen elkander passeren, bekwame en ervaren schippers het roer moeten houden, zullen ze geen averij bekomen.

Op de lijst der in het vorige zittingjaar der Kamers onafgedane onderwerpen, komen o. a. voor: 1o. Voorstel van de heeren van Nispen van Sevenaer, van Akerlaken, Dullert, Heemskerk Bzn., van Hoëvell, Meeussen, Poortman, Sloet tot Oldhuis en van Zuylen van Nyevelt tot afschaffing van den accijns op het geslagt. Dit voorstel werd reeds in de zitting van 1857—1858 aangeboden. De beraadslagingen daarover werden ook in de afgeloopen zitting niet gehouden. 2o. Voorstel van dezelfde heeren, tot amortisatie van schuld, reeds aangeboden in de zitting van 1857—1858. Het voorloopig verslag is in de afgeloopen zitting onbeantwoord gebleven.

Volgens een bij het departement van marine ontvangen brief van den kapitein-luitenant ter zee J. P. G. Muller, kommanderende Zijner Majesteits stoomschip *Amsterdam*, heeft die bodem den 11 Augustus jl. de Simonsbaai (Kaap de Goede Hoop) verlaten, om zijne reis naar Batavia voort te zetten. Alles was wel aan boord.

Men verneemt dat H. M. de Koningin eerst in het begin der maand November van hare buitenlandsche reis in de residentie zal terugkeeren.

De Nederduitsch-hervormde gemeente te Middelburg trof eergisteren een gevoelig verlies door het afsterven van ds. B. J. H. Taats, gedurende tien jaren predikant bij die gemeente.

Bij het reglement voor de koninklijke akademie te Delft wordt bepaald, dat zij zal dienen ter opleiding van burgerlijke ingenieurs, zoo voor 's lands dienst als voor de nijverheid, en van kweekelingen voor den handel.

De opleiding van den burgerlijken ingenieur zal zijn: 1o. *a* voor de waterbouwkunde, *b* voor de burgerlijke bouwkunde, *c* voor den scheepsbouw, *d* voor de werktuigkunde, en *e* voor het mijnwezen; — 2o. voor de nijverheid en het fabriekwezen; — 3o. voor den ijk der maten en gewigten; — en 4o. voor de burgerlijke dienst in Neêrl. Indie.

Wat het bestuur betreft, zal de akademie staan onder het toezigt van een raad, bestaande uit den directeur der akademie, als voorzitter, en ten minste zeven niet tot de akademie behoorende deskundigen, te benoemen door Z. M. den Koning, op de voordragt van den minister van binnenlandsche zaken, na vooraf de goedkeuring te hebben verworven van den beschermheer der akademie Z. K. H. prins Hendrik Dit toezigt strekt zich uit over de geheele akademie, zoowel over het personeel, als over hetgeen verder tot de inrigting behoort, of daaraan is toegevoegd. Jaarlijks in de maand Junij komt de raad bijeen om de eind-examens af te nemen, en zoo dikwerf als de voorzitter of drie leden dit noodig oordeelen. De raad besluit, op voordragt van den directeur, omtrent de tijdelijke of definitive verwijdering van de akademie van de kweekelingen, die ongeschikt of onwaardig worden bevonden om de lessen langer bij te wonen. — Het beheer der gelden, van het materieel der akademie en de gebouwen wordt aan een verantwoordelijken administrateur opgedragen, en den directeur wordt een secretaris toegevoegd.

Bij het reglement is een breedvoerig programma gevoegd van de wetenschappen, welker voldoende kennis bij de kweekelingen wordt verlangd, om tot het volgen der akademische lessen voor de verschillende vakken te worden toegelaten.

Men verneemt dat er eergister op den Stads Doelen te Delft eene vergadering heeft plaats gehad van de leden van het Delftsche studentenkorps, waarin met eenparigheid van stemmen is besloten een eerbiedig adres aan Z. M. den Koning te rigten, benevens een aan Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, als beschermheer der Delftsche akademie, ten einde wijziging te verzoeken in eenige artikelen van het reglement voor de koninklijke akademie door Z. M. den Koning bij besluit van 7 September jl. vastgesteld.

Den 14 Augustus is te Batavia per telegraaf het berigt ontvangen, dat de heer A. J. F. Jansen, gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, ridder der orde van den Ned. Leeuw, kommandeur der orde van de Eikenkroon en der Spaansche orde van Isabella la Catolica, in den avond van 2 Augustus is overleden.

Men zal zich herinneren, dat freule V., eene der rijkste partijen van ons land, onlangs van Zandvoort geschaakt werd door den heer S......, vroeger hier ter stede attaché bij een der buitenlandsche gezantschappen. Thans vernemen wij, dat het jeugdige paar te Londen in den echt is getreden, na daartoe de toestemming van den vader der freule, die zich eindelijk liet bewegen, te hebben verkregen. De zaak, die in der tijd zooveel gerucht maakte, is dan ook nu tot aller genoegen geschikt.

(N. D. v. 's Grav.)

* **Nieuwediep**, 30 Sept. Heden morgen is uit deze haven gezeild het Ned. koopvaardijschip *Louisa Christina*, kapt. Harmsen, bestemd naar Suriname, aan boord hebbende een detachement kolonialen, sterk 50 man, onder het bevel van den 2en luit. der artill. P. L. Andriessen, en medegeleiders de 2e luits. der inf. E. ten Broecke, P. A. Bechtold, M. C. v. Vooren, L. Stumpf en J. L. B. E. Tellegen.

Leiden, 30 Sept. Aan de hoogeschool alhier is heden tot doctor in de verloskunde gepromoveerd de heer W. E. H. van der Horn van den Bos, med. dr. te Voorschoten, na verdediging van stellingen over verloskunde.

Groningen, 25 Sept. Gisteren avond is, naar wij vernemen, aan de gasfabriek alhier een tweede proef door den directeur en de stedelijke gas-commissie genomen met door de firma F. M. Dikema en Co. aangeboden gasbecs. Dit door den heer Bosch te Maastricht uitgevonden en reeds voor Frankrijk, Belgie, Pruissen en Nederland geoctrooijeerd apparaatje beantwoordde op nieuw volkomen aan de verwachting. De uitkomst was inderdaad verrassend, daar de geannonceerde belangrijke vermeerdering van licht tusschen de 40 en 50 % in waarheid verkregen werd.

* **Tilburg**, 30 Sept. Gister namiddag ontwaarde men in eene noordoostelijke rigting van deze stad eenen hevigen brand; thans verneemt men, dat die in de gemeente Udenhout heeft plaats gehad en dat aldaar eene boerenstede, bewoond en in eigendom behoorende aan de wed. J. Verhoeven, geheel is in de asch gelegd.

WELDADIGHEID.

Nader ontvangen voor de ongelukkige vrouw, die, van aanzienlijke geboorte en te midden der weelde opgevoed, thans genoodzaakt is hulp en onderstand te zoeken:

Van R. P. *f* 2, van N. N. *f* 2.50, postm. Nijmegen twee coupons à *f* 1.23^{5}, te zamen *f* 2.47, van N. N. *f* 1.50, van N. N. „door de bank van Spa" twee 20 francs-stukken: *f* 18.80, van S. S. *f* 15. — Moge het goede voorbeeld, door enkelen gegeven, nog door velen gevolgd worden!

J. F. C. Kronenberg, Predt.

„Voor den staart der Koe van den ouden heer Smits" zond „Justine" aan het bureau dezer courant een gouden vijffrankstuk.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

De zaturdag door het nationaal tooneelgezelschap van Gelderland en Overijssel, onder directie van de heeren Sterk, van Ollefen en Haspels, gegeven voorstelling, bestaande in het drama „*la Fiammina* of de schuld en het lijden eener moeder", naar het Fransch van Mario Uchard, heeft de goede verwachtingen, die wij reeds vroeger en ook naar aanleiding der elders verworven goedkeuring van dat gezelschap hadden opgevat, bevestigd. Wij mogen ons met regt verheugen zulk een tooneelgezelschap binnen onze muren te bezitten. De heeren van Ollefen en mevrouw van Olleven-da Silva en Korlaar-Sablairolles, die ons nog zoo levendig voor den geest stonden van den tijd, dat zij nog deel uitmaakten van een ander gezelschap, hebben wij met groote voldoening in hunne rollen zien optreden. Ook den heer Beems komt de lof toe van een goed acteur te zijn; vooral in het nastukje, *Jobin en Nanette*, was zijn spel hoogst natuurlijk, vrij en ongedwongen. Wij wenschten, dat sommige acteurs ook meer van dat losse en vrije bezaten, dat doet vergeten dat men in den schouwburg is en den toehoorder geheel in het werkelijke leven verplaatst. Het eerst opgevoerde stuk is hier en daar reeds beoordeeld en ook reeds vroeger door ons besproken. Over het algemeen zijn wij met die Fransche drama's niet ingenomen; de moraal is thans evenwel minder dubbelzinnig dan anders. De vertaling liet intusschen nog al te wenschen over; het natuurlijke spel der heeren W. van Ollefen en Beems nam dat gebrek echter grootendeels weg. Dat letterlijke uitspreken onzer moedertaal vooral in eene minder goede vertaling is hinderlijk. 't Herinnert u te veel aan eene van buiten geleerde les. Over de waarde zelve van het nastukje zullen wij maar niets zeggen. Het gaf intusschen, en dat was zeker het hoofddoel, veel genoegen. In het algemeen gelooven wij te mogen zeggen, dat de geheele voorstelling onze stadgenooten zal aanmoedigen dit tooneelgezelschap door goede opkomst trouw te ondersteunen. Mogen wij er een wensch bijvoegen, het is deze dat de directie ons dezen winter ook op oorspronkelijke stukken zal onthalen, die ons vaderlandsch karakter en Nederlandsche toestanden uitdrukken.

Het lokaal voor den schouwburg was, als altoos, even slecht verlicht. Na de pauze zat het geheele publiek bijna in het duister. Is er dan geen mogelijkheid hierin verandering te brengen! Kan men geen gaslicht bekomen, dat men dan ten minste zorge dat de olielampen goed gevuld worden. Zijn wij goed onderrigt, dan is dit een gevolg der zuinigheid van den concierge en in dat geval raden wij der nieuwe directie voortaan zelve voor de verlichting te zorgen.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed te Arnhem de Heer ARNOLDUS MOS, in den ouderdom van bijna 77 Jaren.

Den 29 Sept. 1861.

VOOR HET RIJK.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Verkooping van Landerijen.

PROVINCIE GELDERLAND.

De ONTVANGER der REGISTRATIE en DOMEINEN te ELST, daartoe behoorlijk gemagtigd, zal op den 16 October aanstaande in tegenwoordigheid van den Inspecteur der Registratie en Domeinen in de 4de Divisie, ten huize van den Kastelein J. T. ERDKAMP te Elst, te beginnen om 10 ure voor den middag, overgaan tot de Publieke Verkooping van RIJKS-DOMEINEN, bestaande in:

Den LEEM- of KLEIDIJK, en de daaraangrenzende voormalige TREKVAART of GRIFT, benevens daar langs gelegen RIJKSGRONDEN, onder de Gemeenten Slijk-Ewijk en Lent.

De verkooping zal plaats hebben in 26 Kavels en Massa's, in het breede omschreven in den Catalogus tegen betaling van *f* 0.50, verkrijgbaar ten Kantore van de ontvangers der Registratie en Domeinen te Elst, Arnhem en Nijmegen, alwaar, benevens ter Griffien van de Provinciale Gouvernementen in Gelderland, Noord-Brabant, Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Overijssel, ten Kantoren van de Directeurs der Registratie en Domeinen te Arnhem, Breda, Amsterdam, 's Gravenhage en Zwolle en ter Secretarie der Gemeente Elst, de voorwaarden van verkoop ter lezing zijn.

De Ontvanger voornoemd,
W. C. de MAN.

KOEPOK.

Van de pers gekomen:

Mémoire sur la vaccination, contenant une réfutation de la doctrine de Jenner présenté au XXVIIIe Congres scientifique de France par le Dr. NITTINGER. Bordeaux 1861.

RIJN-STOOMBOOTVAART.

Keulsche & Dusseldorpsche MAATSCHAPPIJEN.

DIENST VAN 16 MAART 1861.

Van ROTTERDAM naar **Nijmegen-Dusseldorf.** Zonder overnachting te Emmerik, Maandags, Woensdags, Donderdags en Zaturdags, des morgens 6 ure.

„ ARNHEM naar **Keulen-Mannheim.** Dagelijks, des morgens, 6 ure.

„ KEULEN naar **Arnhem.** Dagelijks des morgens 6 1/2 ure, en Maandags, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, des avonds 7 ure.

„ ARNHEM naar **Rotterdam**, Zondags, Dingsdags, Woensdags en Vrijdags, des morgens omstreeks 8 ure.

Nadere inlichtingen geven de Agenten.

Arnhem, 14 Maart 1861. C. BALCK.

LEÇONS EN VILLE.

J. S. PIQUET, ayant encore des heures de disponible, a l'honneur d'annoncer qu'il continue des leçons de grammaire française, de litterature etc.

MEN VRAAGT in een der Geldersche Steden

EEN HUISKNECHT

van de P. G. bekwaam voor zijn VAK, en bewijzen van goed gedrag kunnende overleggen. Adres onder Letter A. Z., brieven franco aan het Bureau dezer Courant.

TE KOOP

Eene partij **GROVE KOLEN, SINTELS,** Adres Broodfabriek.

MARKTEN.

Amsterdam, 30 September.

Tarwe in een doen; 130, 131 ℔ witb. Poolsche *f* 400; 124 ℔ dito *f* 355; Pommer *f* 395 per 2400 kilo.

Rogge bij kleinigheden onveranderd; 125 ℔ n. Pruis. *f* 250; 124 ℔ Anclammer *f* 245; 118 ℔ Odessa *f* 225; 118 ℔ Archangel *f* 232; 119 ℔ Petersb. *f* 235. Op levering vaster, Sept. en Oct. *f* 215, Maart *f* 223, Mei *f* 222.

Boekweit onveranderd, 120, 122, 124 ℔ Holst. *f* 243, 249, 255.

Koolzaad prijshoudend, op 9 vat in September 76 £.

Lijnzaad ruim prijshoudend; 109 ℔ Bombay *f* 400; 114 ℔ Dantz. Dederzaad in veiling *f* 11 7/8 per mud.

Raapolie dadelijk en op levering flaauwer; op 6/w. *f* 41 1/4; vlieg. *f* 40 1/2; Oct. *f* 40 1/4; Nov. *f* 41 1/4, 41 1/4 à 41; Dec. *f* 41 3/4; 1o. Mei 1862 *f* 42 1/2.

Lijnolie dadelijk en op levering nagenoeg onveranderd; op 6/w. *f* 36 1/4; vlieg. *f* 35; Oct. *f* 34 1/2; Nov. *f* 34 3/4 a 35; Dec. *f* 34 1/4.

Hennepolie op 6 w. *f* 40 3/4; vlieg. *f* 39 1/2.

Raapkoeken *f* 88 à 93; Lijnkoeken *f* 13 à 15.

Schiedam, 30 September.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 13.00 zond. bel.
Jenever, „ „ „ „ „ „ 18.50 „ „
Amst. proef. „ „ „ „ „ 19.75 „ „

Nijmegen, 30 September.

Tarwe van *f* 13.75 tot 15.00. Rogge van *f* 7.80 tot 9.50. Gerst van *f* 6.75 tot 6.75. Boekweit van *f* 7.20 tot 8.10. Haver van *f* 2.75 tot 4.20. Graauwe erwten van *f* 13.00 tot 13.25. Boter per Ned. ℔ van *f* 0.90 tot 1.10. Aardappelen van *f* 3.00 tot 4.00.

Verkocht werden 82 mudden tarwe, 815 mudden rogge, 10 mudden gerst, 120 mudden boekweit, 625 mudden haver, 36 mudden graauwe erwten, 1119 ℔ boter, 120 mudden aardappelen.

THERMOMETERSTAND.

1 Oct. 's midd. 12 uur 72° F.

WATERHOOGTEN.

Arnhem, 1 Oct. 1.58 El + AP., 8.53. Gev. 0 d.
Keulen, heden morgen 9 ure. 7 voet 11 duim.
Rijnl. Gew. 30 duim.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, Maandag 30 SEPT. — 4 1/4 ure.	Laagste Koers.	Hoogste Koers.	Koers ten 4 1/4 ure.
Nederl. Werk. Schuld 2 1/2 %	64	64 1/8	64 1/8
„ „ 3 „	76 1/4	76 3/8	76 3/8
„ „ 4 „	99 1/4	99 1/2	99 1/4
Amortis.-Syndicaat 3 1/2 „	92 7/8		
Handel-maatschappij 4 1/2 „	135 1/2	135 3/4	135 3/4
O. I. Leening . . 4 „	98 1/8	98 1/4	
Aand. Rijn-Spoorweg 4 1/2 „			
Spanje, Obligatiën 2 „	42 3/16	42 1/4	
„ . 3 „	50 3/16	50 5/16	
„ Binnenl. 3 „	47 9/16	47 5/8	
Amort. Schuld			
Bewijz. Coupon	6	6 1/16	
Portugal, Obligatiën 3 „	46 7/16	46 1/2	
Rusl., Obl. Hope & Co. 5 „	102 3/8	102 1/2	102 1/2
Cert. „ 1840 4 „	75 1/16		
„ 5e Serie. . 5 „	81 3/4	82	82
„ 1855 6e S. . 5 „	94 5/8	94 3/4	94 5/8
„ Adm. te Londen 4 1/2 „	89 13/16		
„ Volgef. Spw.-Aand. .	191 1/2	194 1/4	192
Oostenr., Oblig. Met. 5 „	46 1/8	46 1/4	46 3/16
„ Rente Amst. 5 „	69 5/8	69 3/4	69 5/8
„ Nat. 1854 5 „	55 1/4	55 7/16	55 7/16
„ „ . . 2 1/2 „	24 5/16		
Mexico, Obligatiën 3 „	25 5/8	25 7/8	25 13/16

Te Arnhem bij G. J. THIEME, Boekdrukker.